

Startside>Pengekrav>Sikring af aktiver under en kravprocedure i et EU-land

Sikring af aktiver under en kravprocedure i et EU-land

Tyskland

1 De forskellige typer retsmidler

Det drejer sig om retsmidler, der tjener til sikring af tvangsfuldbyrdelse gennem henholdsvis foreløbig beslaglæggelse af skyldners formue eller foreløbig regulering af en retlig situation. Ofte sikrer anordning af retsmidler ikke fordringshaver fyldestgørelse.

Følgende retsmidler er mulige:

1.1 Arrest og frihedsberøvelse (§ 916 ff. i den tyske civile retsplejelov (Zivilprozessordnung, ZPO))

Arrest/frihedsberøvelse, som har til formål at sikre fuldbyrdelse af et pengekrav, sker ved tvangsfuldbyrdelse i skyldners løsøre og faste ejendom. Arrest/frihedsberøvelse anordnes af den kompetente ret, som begæringen er blevet indbragt for. Senere fuldbyrdelse sker efter bestemmelserne om tvangsfuldbyrdelse, dog med enkelte undtagelser. Arrest/frihedsberøvelse kan f.eks. fuldbyrdes ved udlæg (løsøre), pant (fast ejendom) eller hæfte (frihedsberøvelse).

1.2 Foreløbige retsmidler (ZPO § 935 ff.)

Et foreløbige retsmiddel tjener til midlertidig sikring af et ikke-økonomisk krav. Det foreløbige retsmiddel, som tager form af et sikrende retsmiddel (ZPO § 935) eller et betalingspåkrav (ZPO § 940), anordnes af den kompetente ret, som begæringen er blevet indbragt for. Derudover findes ligeledes afgørelsen om ydelser, der skal erlægges, men dette er kun muligt i helt særlige tilfælde. Bestemmelserne om tvangsfuldbyrdelse finder i princippet ligeledes anvendelse ved senere fuldbyrdelse (ZPO § 936, sammenholdt med ZPO § 928).

1.3 Sikring af bankindeståender efter EU-retten

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 655/2014 af 15. maj 2014 om indførelse af en procedure for en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender med henblik på at lette grænseoverskridende gældsindrivelse på det civil- og handelsretlige område (EUT L 189 af 27.6.2014, s. 59) er gennemført i ZPO § 946 ff. Sikring af bankindeståender er et specielt foreløbige retsmiddel.

1.4 Forestående udlæg i fordringer (ZPO § 845)

Forestående udlæg i fordringer er et særligt retsmiddel til sikring af fordringshaver. Det drejer sig om en privat tvangsfuldbyrdsforanstaltning fra fordringshavers side i forholdet mellem skyldner og skyldners skyldner, der har virkning som arrest/frihedsberøvelse (ZPO § 845, stk. 2).

2 Betingelserne for at anvende disse retsmidler
2.1 Procedure

Arrest, frihedsberøvelse og foreløbige retsmidler (punkt 1.1 og 1.2) anordnes ved kendelse fra den kompetente ret, efter at sagsøger har indgivet begæring herom. Begæringen skal indeholde oplysninger om den fordring, der skal sikres, og om retsmidlets uopsættelighed eller risikoen for, at der vil opstå hindringer for fuldbyrdelsen. Begge dele skal begrundes på troværdig vis, f.eks. ved afgivelse af erklæring på tro og love.

Begæringen kan indgives skriftligt eller mundtligt, hvorefter den føres til protokols af justitskontoret. Den kompetente ret er den ret, der har kompetence til at realitetsbehandle en tilsvarende sag, eller den byret (*Amtsgericht*), i hvis retskreds det aktiv, der skal belægges med arrest, den omtvistede genstand eller den person, der skal begrænses i sin personlige frihed, befinder sig. Hvis der finder en mundtlig forhandling sted, tager retsafgørelsen form af en dom, og ellers afsiger retten en kendelse.

I sager om foreløbige retsmidler stilles der kun krav om, at parterne er repræsenteret ved en advokat i forbindelse med den mundtlige forhandling ved den regionale ret i første instans (*Landgericht*).

Sikring af bankindeståender (punkt 1.3) er reguleret ved forordning (EU) nr. 655/2014. ZPO § 946 ff. indeholder de nødvendige bestemmelser vedrørende indgivelse af begæring samt om proceduren, afgørelsens fuldbyrdelse og eventuelle retsmidler.

Forestående udlæg i fordringer (punkt 1.4) sker (jf. ovenfor) uden indgivelse af en begæring til retten. Fordringshaver tager selv (normalt ved fogedens mellemkomst) initiativet til at gennemføre tvangsfuldbyrdelsen på grundlag af et eksigibelt dokument, idet han i forbindelse med udlæg i fordringer eller andre rettigheder fremsender (eller lader fremsende) en skriftlig erklæring til skyldners skyldner og skyldner selv, hvoraf det fremgår, at udlæg i rettigheder eller fordringer er nært forestående (ZPO § 845, stk. 1). Meddelelsen til skyldners skyldner har virkning som arrest i henhold til ZPO § 930, såfremt der foretages udlæg i fordringen inden for en måned (ZPO § 845, stk. 2).

For begæring om foretagelse af arrest, frihedsberøvelse eller gennemførelse af et foreløbige retsmiddel opkræves der i henhold til lov om retsafgifter (Gerichtskostengesetz, GKG) et retsgebyr på 1,5 gange det almindelige gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af tvistens værdi og vurderes i hvert enkelt tilfælde af retten i lyset af den interesse, som fordringshaver har i beskyttelsen af aktiverne. Nedenfor findes en tabel over de gebyrer, der skal betales for værdier på op til 500 000,00 EUR:

Lov om retsafgifter (GKG), bilag 2 (vedrørende § 34, stk. 1, tredje punktum)

Tvistens værdi op til ... EUR	Gebyr ... EUR	Tvistens værdi op til ... EUR	Gebyr ... EUR
500	35,00	50 000	546,00
1 000	53,00	65 000	666,00
1 500	71,00	80 000	786,00
2 000	89,00	95 000	906,00
3 000	108,00	110 000	1 026,00
4 000	127,00	125 000	1 146,00
5 000	146,00	140 000	1 266,00
6 000	165,00	155 000	1 386,00
7 000	184,00	170 000	1 506,00
8 000	203,00	185 000	1 626,00

9 000	222,00	200 000	1 746,00
10 000	241,00	230 000	1 925,00
13 000	267,00	260 000	2 104,00
16 000	293,00	290 000	2 283,00
19 000	319,00	320 000	2 462,00
22 000	345,00	350 000	2 641,00
25 000	371,00	380 000	2 820,00
30 000	406,00	410 000	2 999,00
35 000	441,00	440 000	3 178,00
40 000	476,00	470 000	3 357,00
45 000	511,00	500 000	3 536,00

Hvis der finder en mundtlig forhandling sted om begæringen om arrest, og hvis sagen ikke afsluttes ved genkaldelse af begæringen inden afslutningen af den mundtlige forhandling eller ved anerkendelse af gælden, frafaldelse eller forlig (i disse tilfælde sænkes gebyret med 0,5), forhøjes gebyret til det tredobbelte. Omkostningerne bæres i første omgang af den part, som retten har pålagt at betale disse i sin afgørelse (domsskyldneren). Som initiativtager til sagen hæfter også fordringshaveren solidarisk herfor.

Fogeden opkræver et gebyr på 3,00 EUR for forkyndelse af hver meddelelse om forestående udlæg i fordringer til skyldner og til skyldners skyldner som anført i meddelelsen. Dertil kommer portoudgifter og udgifter til eventuelt nødvendige bekræftelser. Hvis forkyndelsen foretages personligt af fogeden, udgør gebyret 10,00 EUR. I dette tilfælde skal der desuden betales rejseudgifter til fogeden, som afhængigt af køreafstanden til adressaten beløber sig til mellem 3,25 EUR og 16,25 EUR. Hvis fogeden selv udfærdiger meddelelsen på vegne af fordringshaver (ZPO § 845, stk. 1, andet punktum), opkræves der et særligt gebyr på 16,00 EUR.

Gennemførelsen af de foreløbige sikrende retsmidler er overvejende forbeholdt fogeden og sker ved hjælp af statslige tvangsmidler (tvangsfuldbyrdelse). Tvangsfuldbyrdelsen sker i overensstemmelse med de gældende bestemmelser om tvangsfuldbyrdelse i henhold til domme.

Digression: Tvangsfuldbyrdelsen af en kendelse, der er erklæret eksigibel, og som modsætter sig et sikrende retsmiddel, adskiller sig i princippet ikke fra tvangsfuldbyrdelsen af en eksigibel endelig dom. Loven foreskriver forskellige former for tvangsfuldbyrdelse for forskellige former for fordringer.

En fordringshaver med et sikkert pengekrav vil normalt lade fogeden gennemtvinge retsafgørelsen. Fogedens udlæg i løsøre udløser et gebyr på 26,00 EUR. For fogedforretninger, der tager over tre timer, påløber der desuden et tillæg på 20,00 EUR for hver yderligere påbegyndt time. Dertil kommer dækning af fogedens udgifter. Har fordringshaver et tvangsfuldbyrdesgrundlag (f.eks. en dom), kan han desuden få foretaget udlæg i skyldnerens tilgodehavender (f.eks. udlæg i løn) (ZPO § 829). Begæringer herom udløser et gebyr på 20,00 EUR, som skal betales ud over de omkostninger, der påløber (f.eks. ved forkyndelse af kendelsen herom).

Er der tale om fast ejendom, kan tvangsfuldbyrdelse ske ved tinglysning af pant i ejendommen eller gennem tvangsauktion eller tvangsforvaltning. For tinglysning af pant i ejendommen skal man i henhold til lov om domstoles og notarers omkostninger ved frivillig retspleje (Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare, GNotKG) betale det fulde gebyr, der beregnes på grundlag af værdien af den fordring, der dermed sikres. Nedenfor findes en tabel over de gebyrer, der skal betales for værdier på op til 3 mio. EUR:

Lov om domstoles og notarers omkostninger ved frivillig retspleje (Gerichts- und Notarkostengesetz (GNotKG))

Bilag 2 (vedrørende § 34, stk. 3)

Fordringens værdi op til ... EUR	Gebyr Tabel A ... EUR	Gebyr Tabel B ... EUR	Fordringens værdi op til ... EUR	Gebyr Tabel A ... EUR	Gebyr Tabel B ... EUR	Fordringens værdi op til ... EUR	Gebyr Tabel A ... EUR	Gebyr Tabel B ... EUR
500	35,00	15,00	200 000	1 746,00	435,00	1 550 000	7 316,00	2 615,00
1 000	53,00	19,00	230 000	1 925,00	485,00	1 600 000	7 496,00	2 695,00
1 500	71,00	23,00	260 000	2 104,00	535,00	1 650 000	7 676,00	2 775,00
2 000	89,00	27,00	290 000	2 283,00	585,00	1 700 000	7 856,00	2 855,00
3 000	108,00	33,00	320 000	2 462,00	635,00	1 750 000	8 036,00	2 935,00
4 000	127,00	39,00	350 000	2 641,00	685,00	1 800 000	8 216,00	3 015,00
5 000	146,00	45,00	380 000	2 820,00	735,00	1 850 000	8 396,00	3 095,00
6 000	165,00	51,00	410 000	2 999,00	785,00	1 900 000	8 576,00	3 175,00
7 000	184,00	57,00	440 000	3 178,00	835,00	1 950 000	8 756,00	3 255,00
8 000	203,00	63,00	470 000	3 357,00	885,00	2 000 000	8 936,00	3 335,00
9 000	222,00	69,00	500 000	3 536,00	935,00	2 050 000	9 116,00	3 415,00
10 000	241,00	75,00	550 000	3 716,00	1 015,00	2 100 000	9 296,00	3 495,00
13 000	267,00	83,00	600 000	3 896,00	1 095,00	2 150 000	9 476,00	3 575,00
16 000	293,00	91,00	650 000	4 076,00	1 175,00	2 200 000	9 656,00	3 655,00
19 000	319,00	99,00	700 000	4 256,00	1 255,00	2 250 000	9 836,00	3 735,00
22 000	345,00	107,00	750 000	4 436,00	1 335,00	2 300 000	10 016,00	3 815,00
25 000	371,00	115,00	800 000	4 616,00	1 415,00	2 350 000	10 196,00	3 895,00
30 000	406,00	125,00	850 000	4 796,00	1 495,00	2 400 000	10 376,00	3 975,00
35 000	441,00	135,00	900 000	4 976,00	1 575,00	2 450 000	10 556,00	4 055,00
40 000	476,00	145,00	950 000	5 156,00	1 655,00	2 500 000	10 736,00	4 135,00
45 000	511,00	155,00	1 000 000	5 336,00	1 735,00	2 550 000	10 916,00	4 215,00
50 000	546,00	165,00	1 050 000	5 516,00	1 815,00	2 600 000	11 096,00	4 295,00
65 000	666,00	192,00	1 100 000	5 696,00	1 895,00	2 650 000	11 276,00	4 375,00
80 000	786,00	219,00	1 150 000	5 876,00	1 975,00	2 700 000	11 456,00	4 455,00

95 000	906,00	246,00	1 200 000	6 056,00	2 055,00	2 750 000	11 636,00	4 535,00
110 000	1 026,00	273,00	1 250 000	6 236,00	2 135,00	2 800 000	11 816,00	4 615,00
125 000	1 146,00	300,00	1 300 000	6 416,00	2 215,00	2 850 000	11 996,00	4 695,00
140 000	1 266,00	327,00	1 350 000	6 596,00	2 295,00	2 900 000	12 176,00	4 775,00
155 000	1 386,00	354,00	1 400 000	6 776,00	2 375,00	2 950 000	12 356,00	4 855,00
170 000	1 506,00	381,00	1 450 000	6 956,00	2 455,00	3 000 000	12 536,00	4 935,00
185 000	1 626,00	408,00	1 500 000	7 136,00	2 535,00			

For kendelsen om tvangsauktion eller tvangsforvaltning af fast ejendom betales et gebyr på 100,00 EUR.

Er skyldner blevet dømt til at udlevere en bestemt genstand, kan fordringshaver anmode fogeden om at tvangsfuldbyrde dommen. Herfor opkræves et gebyr på 26,00 EUR. Hvis skyldner skal udsættes af fast ejendom eller et lejemål, skal der svares et gebyr på 98,00 EUR. Dertil kommer dækning af fogedens udgifter, navnlig til indkaldelse af tredjemand (f.eks. udgifter til kørsel eller låsesmed osv.). For fogedforretninger, der tager over tre timer, påløber desuden et tillæg på 20,00 EUR for hver yderligere påbegyndt time.

2.2 De vigtigste betingelser

Foretagelse af arrest/frihedsberøvelse forudsætter, at der foreligger et pengekrav (krav om arrest) og en arrestgrund. Ved arrest, hvor der kan ske beslaglæggelse af alle de af skyldners aktiver, der kan gøres udlæg i, foreligger der en arrestgrund, når det må frygtes, at skyldner gennem utilbørlig adfærd, f.eks. ved at fjerne eller skjule sine aktiver, vil hindre eller væsentligt besværliggøre senere tvangsfuldbyrdelse af en retsafgørelse. Frihedsberøvelse, som vedrører skyldnerens person, skal også — og på særdeles radikal vis — forhindre, at skyldneren skjuler eksisterende aktiver, der kan gøres til genstand for udlæg, inden tvangsfuldbyrdelsen finder sted. Frihedsberøvelse må imidlertid kun benyttes, hvis den nødvendige sikkerhed ikke kan opnås ved arrest. Formålet med det foreløbige retsmiddel (uanset dets form) er at forhindre, at en ændring af den aktuelle situation skal hindre eller væsentligt besværliggøre gennemførelsen af en parts rettigheder eller et retsforhold. Et foreløbigt retsmiddel kan have til formål at gøre rettigheder gældende til henholdsvis (midlertidig) udlevering eller til (midlertidigt) at tåle eller foretage en handling (ZPO §§ 935, 938 og 940). Reglerne om arrest/frihedsberøvelse finder i det væsentlige også anvendelse på de foreløbige retsmidler (ZPO § 936). I meget særlige tilfælde kan der ligeledes afsiges kendelse om midlertidige ydelser. Arrestgrund og -krav skal begrundes på troværdig vis, f.eks. ved afgivelse af erklæring på tro og love eller forelæggelse af dokumentation (ZPO § 920, stk. 2). I denne forbindelse skal retten kunne vurdere grundelsen for kravet og dets uopsættelighed som værende "ret sandsynlige". Det samme gælder for gennemførelse af foreløbige retsmidler (ZPO § 936).

I sager, hvor der benyttes arrest/frihedsberøvelse, er en forudgående høring af parterne ganske vist mulig, men ikke obligatorisk (ZPO § 922). Hvis skyldneren, over for hvem arresten/frihedsberøvelsen skal forkyndes senest en uge efter fuldbyrdelsen, gør indsigelse mod afgørelsen om arrest /frihedsberøvelse, skal der finde en mundtlig forhandling sted (ZPO § 924). I en sag om anordning af et foreløbigt retsmiddel kræves der i princippet en mundtlig forhandling. Kun i tilfælde af henholdsvis uopsættelighed eller afvisning af begæringen kan den undlades (ZPO § 937, stk. 2). Der findes ingen frister for høring af parterne.

3 Beskrivelse af retsmidlerne

3.1 Hvilke typer aktiver kan omfattes af disse retsmidler?

De sikrende retsmidler omfatter alle aktiver, der kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse.

3.2 Retsmidlernes virkning

Arrest/frihedsberøvelse tager form af beslaglæggelse. Skyldner og skyldners skyldner kan ikke længere disponere over de beslaglagte aktiver. Beslaglæggelsen er beskyttet ved § 136 i den tyske straffelov (Strafgesetzbuch (StGB)), som omhandler hindring af offentlig udpankning. Derudover kan overtrædelser også give anledning til civile retlige krav om skadeserstatning.

For det foreløbige retsmiddel gælder følgende: Den anordnede fjernelse af en genstand fuldbyrdes af fogeden i henhold til ZPO § 883. Gennemtvungelsen af pligten til handling eller undladelse kan ske i henhold til ZPO § 887 (retlig bemyndigelse til fordringshaver til at foretage en rimelig handling) eller ZPO §§ 888 og 890 (pålægelse af tvangsbod/frihedsberøvelse eller bøder/hæfte for at gennemtvunge pligten til at undlade eller tåle visse handlinger).

I tilfælde af udlæg i banktilgodehavender gælder der det særlige forhold i henhold til ZPO § 835, stk. 3, at der af det udlagte tilgodehavende i forbindelse med en skyldner, som er en fysisk person, først fire uger efter forkyndelsen af overdragelseskendelsen til skyldners skyldner kan udbetales penge til fordringshaver. I kraft af denne bestemmelse kan skyldner indgive begæring om udlægsbeskyttelse, inden der sker udbetaling af tilgodehavendet til fordringshaver.

3.3 Retsmidlernes gyldighed

Foretagelse af arrest/frihedsberøvelse eller gennemførelse af et foreløbigt retsmiddel er udelukket, når der er gået en måned fra den dag, hvor afgørelsen blev afsagt eller forkyndt.

Anordningen af retsmidlerne gælder, så længe som grunden til det sikrende eller foreløbige retsmiddel består, eller indtil der træffes afgørelse i hovedsagen.

4 Mulighed for appel af kendelser om retsmidlerne

Som nævnt ovenfor kan en retskendelse om arrest/frihedsberøvelse og det foreløbige retsmiddel afsiges ved endelig dom (efter mundtlig forhandling) eller kendelse (ZPO §§ 922 og 936).

Parterne kan appellere dommen, hvis tvistens værdi i appelsagen overstiger 600 EUR.

Hvis der afsiges en kendelse, gælder følgende:

Skyldner kan gøre indsigelse mod kendelsen om arrest/frihedsberøvelse eller det foreløbige retsmiddel (ZPO § 924). Der skal derefter træffes afgørelse ved endelig dom om retmæssigheden af retsmidlerne på grundlag af en mundtlig forhandling. Dommen kan igen appelleres under ovenstående omstændigheder. Hvis begæringen afvises i kendelsen, kan fordringshaver kære denne kendelse inden for to uger efter forkyndelsen heraf. Det samme gælder, hvis kendelsen ganske vist anordner foretagelse af arrest/frihedsberøvelse eller gennemførelse af det foreløbige retsmiddel, men samtidig anordner, at fordringshaver skal stille sikkerhed.

Derudover kan skyldner indgive begæring om ophævelse af henholdsvis arresten/frihedsberøvelsen eller det foreløbige retsmiddel på grund af fordringshavers overskridelse af den fastsatte søgsmålsfrist (ZPO § 926) eller på grund af ændrede forhold (ZPO § 927).

Angående forordning (EU) nr. 655/2014 indeholder ZPO § 953 retsmidler mod retsafgørelser vedrørende sikring af bankindeståender.

Endelig fastsættes det i ZPO § 945, at den part, som har udvirket anordningen, er erstatningspligtig, hvis anordningen af arrest/frihedsberøvelse eller gennemførelsen af et foreløbigt retsmiddel viser sig at være uberettiget fra starten, eller hvis den anordnede sanktion ophæves på grundlag af ZPO § 926, stk. 2, eller § 942, stk. 3.

Fordringshaver kan inden for en måned indgive begæring om foretagelse af arrest/frihedsberøvelse eller gennemførelse af et foreløbigt retsmiddel. Herfor gælder i princippet de almindelige bestemmelser om tvangsfuldbyrdelse (ZPO §§ 928 og 936). Ved arrest sker tvangsfuldbyrdelsen ved beslaglæggelse (ZPO § 930), ved frihedsberøvelse sker den normalt ved afsigelse af en fænglingskendelse (ZPO § 933).

Sidste opdatering: 22/10/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.